

Hornyák Tibor

FUTOTTAK MÉG

A busz zörget, majd becsukja az ajtaját, és meglődül a margitszigeti belső körön, méreates halálfelhőt köhögve a leszállókra. A szigetre is a környezetkímélő járműveket rakják, de ez sokszor annyiban merül ki, hogy az oldalukon végigfut egy zöld csík. A nő közepén ül, az egyik szimpla ülésen. Hol kifelé néz, hol végigfuttatja a szemét az utasokon. Harmincöt körüli. Ápolt, szőke haja úgy tükröződik vissza a busz üvegén, mint egy kiöntött banánturmix.

Mennyit jártam ide. Imádtam futni. Harminc után, legalábbis. Előtte, míg aktívan sportoltam, nagyon nem szerettem, de utána rákaptam. Meghallgattam pár podcastet, amiben elmondta egy volt sportoló, hogy belehal, mikor kitaposott cipőben látja futni az embereket. Így az első dolgom a sportboltba vezetett, és vettem egy normálisabb futócipőt. Nyáron kezdtem, sok új ruha nem kellett, magamra kaptam egy leggingst, megnéztem a tükörben a seggem, és kísértáltam a szigetre. A visszavonult triatlonista mondta, most hétvégén is lekocogott egy maratont. Meg tudtam volna ölni. Én egy hídköznyi távolsággal kezdtem. Margittól Árpádig.

A busz a Nyugatitól indul, végigrajzolja a kijelölt utat. Mikor az északi szigetcsücsökhöz közeledik, a nő feláll. Állva még elegánsabb, mint ülve. Magas, vékony. Mindenki odakapja a szemét a buszon. Egyet lép, jelez, majd az utolsó szigetmegállónál leszáll. Áll egy kicsit, míg a koromdémon eloszlik, majd elindul a szemközti megállóhoz, a pad felé. Sántít. Nem nagyon, de észrevehetően.

Nagyon gyorsan fejlődtem. A fél kört hamar egésszé, majd két körré bővítve. Szerettem a közeget, noha soha nem szóltam senkihez. Megálltam a lépcső aljánál, bemelegítettem, majd lefutottam az adagomat. Közben néztem az embereket. Fiúkat, lányokat, idősebbeket, sétálókat, babakocsi-sokat. Élesen elkülönültek azok, akik ténylegesen futni jártak, azoktól, akik csak magukat mutogatni jártak ki. Cipőt, ruhát, telefont. Minél élénkebb színben volt valaki, sokszor annál lassabban futott. Észrevettem, hogy gyorsabb vagyok az átlagnál. Kerülgettem őket, hallgatva akadozó zihálásuk.

Jön a busz visszafelé. A nő felkel, odalép az első ajtóhoz. Megmutatja, hogy jogosult, és fellép a buszra. Ugyanoda ül le, ahova fél órája idefelé

jövet. A táskáját gondosan az ölébe helyezi. Csak két megállót utazik, leszáll a Zenélő kútnál, és besétál az ösvényen a bokrok takarásába. Halványan elmosolyodik, mikor beér a kis térre. Leül a padra, és a táskájából kivessz egy koszorút. Nézegeti egy darabig, kezével kihúzza a fehér szalagot, amire csak két dolog van írva cikornyás arany betűkkel. Egy hármas, és egy név. Ádám.

Szeptember vége lehetett. Sokan sötétedés körül jártak futni, mert akkor hűvösebb az idő, de engem nem zavart a hőség. Szerettem időben kiérni, jellemzően hat magasságában, és a fullasztó melegben lefutni az adagomat. A sziget csodálatos, misztikus árnyékokat rajzolva, ahogy keresztbesüt rajta a nap. Aznap elhúzódott a munka, így csak hét körül jutottam ki. A Budai-hegység mögé igyekvő nap egyre kevesebb világosságot adott, de a város olyan volt, mintha direkt képeslapra találták volna ki. Visszafordultam az Árpád hídnál, folyamatosan előzgetve. Félúton járhattam visszafelé, mikor egy árnyékosabb helyen beleléptem egy gödörbe, egy hiányzó macskakő helyére. Hatalmas reccsenést hallottam, és az oldalamba estem. Utólag kiderült, hogy eltört a bokám, és elszakadt két bokaszalagom. Sikerült úgy esni, hogy elrepedt a térdkalácsom is. Vonyítva feküdtem a földön. Próbáltam kikotorni a vállamra tépőzárolt tokból a telefonom. Ekkor lépett oda egy fiú. Megitatott a kulcsából, és hívta a mentőket. Ottmaradt velem, amíg odaértek. Ádám vagyok – búcsúzott, miközben engem beleszíjaztak az egészségügyi ellátásba. Kicsit sajnáltam, mert aznap tuti nem futotta le az adagját.

A nő kísétál az ösvényen, és Duna-part felé veszi az irányt. A koszorút a kezében fogja, szalagját a hátához csapkodja a szél. Lelépdel a lépcsőn. A partra érve nehézkesen leguggol. A koszorút pár másodpercig a víz fölött tartja, majd finoman beleejti. Reménykedik, hogy nem akad el egy part menti kőben vagy a közeli mólóban. Az olyan béna lenne. Már három éve – mondja maga elé – nagyon hiányzol. A koszorú beljebb sodródik a folyón, és távolodni kezd a napcsíkban. A nő nézi egy ideig, majd visszaindul. Dühöng, hogy nincs olyan ember, akinek megfelelnének ezek a lépcsőközök. Egyesével szedve olyan, mintha lépcsőzne térdemelve, kettesével haladva a lépcsők túl távol vannak egymástól, így szökellnie kell. Egyik sem túl kényelmes, főleg ilyen bokával.

Nem tudtam vele menni. Megint a munka. Persze Ádám arra is gondolt, hogy hamar elfáradnék. Fájna a bokám és a derekam a sok állástól, de én szurkolni szerettem volna neki. A hetedik maratonjára készült a Balaton-

felvidékre. Veszekedtünk, mikor elindult. Sosem vett matricát, azt mondta, felesleges. Ő az autóúton szeret menni. Lassabb, de látja a tájat, nem olyan monoton. Bármikor meg tud állni egy nyilvánvalóan keserves kávéra egy faluban, ha talál nyitott kocsmát. A pályán olyan érzésed van, mintha bárhol lennél. Vagy sehol. Kivéve, amikor kimész a mosdóba. Akkor azért a térképre nyom Kelet-Európa gombostűje. Visszafordult az ajtóból, megborzosolta a hajam. Leterítette szeretete pokrócával a haragom és az aggodásom. Az élettel összeegyeztethetetlen sérülései lettek. Egy kisbusz átsodródott a felezővonalon, és az út menti fának robbantotta a Fordot. Élt harmincnégy évet.

A nő leül a futókör melletti padra. Engedi, hogy a kora tavaszi napfény körbeölelje. Egy öreg bácsi poroszkál a futókörön. Olyan lassan közeledik, mintha szakadt filmről vetítenék. Ahogy a nőhöz ér, tempója tovább lassul, majd félénk mozdulattal köszönésre emeli a kezét. A nő visszaint. Megérkezik a busz. A sofőr már furcsán néz. Ezt a nőt ma már látta, talán nem is egyszer. A nő felszáll, leül a szokott helyre. Lassan névtáblát is lehetne rakni a háttámlára. A huszonhatos vissza-indult a Nyugati felé. A nő kifelé néz, és bedobálja az emlékeit az ősfák árnyékába. A közös futásokat is. Végez, mire a Hajóshoz ér a busz, hogy aztán megint a fiúra gondoljon. Üresen, fáradtan fordul vissza a busz belseje felé, majd lehajol, és kicsit megmasszírozza a bokáját.

Soha nem értettem ezt a futós divatot a lehetetlen rövidnadrágokkal, amiben mindenki úgy néz ki, mint egy poliészter sáska. Ádám kosaras shortban futott. Télen alávetett egy aláöltözőt. Nem olyan nehéz. Persze volt a másik véglét, a futós bácsi. Nem tudtam úgy kimenni, hogy ne legyen kint. Ott alszik valamelyik fának az odvában? Valahol hetvenöt körül járhatott, de az idő már kortalanná aszalta. Nyáron rövidnadrágban, télen egy sima melegítőalsóban. Nagy hidegben körbetekerte a koncepciót egy sállal, és a fejébe nyomott egy kukássapkát. A technikai ruhát nem ismerte, biztos nem bízott azokban a dolgokban, amelyeket nem abban a században találtak fel, amiben született. A balesetem napján is láttam. És persze ma is.

*Meglepődtem, hogy megismert, ahogy ültem a padon. Tétovázva köszö-
nésre emelte a kezét. Én rámosolyogtam, és visszaintettem.*

A KAPORSZAKÁLLÚ

A jándékba adta a táskát a fiúnak, az első házassági évfordulójukra. Megunta, hogy mindig csak olcsó kínai vackokat vett magának, amelyek pár év alatt elrongyolódnak, és egy nap-szitta túra után vállalhatatlanul néznek ki. Bement egy túraboltba a körúton. Párszor elsétált előtte korábban, de a kirakatban látott árak eltántorították. Akkor viszont az ár nem érdekelte, nagyon szerette volna meglepni a fiút.

Drága táska volt. Magának soha nem vett volna ilyen, vagy bármit, ennek az árnak a feléért sem. De megérte. Örült. Örültek. A fiú a szoba felé húzta a lányt. A virág reggelig szomjazott a cipősszekevényen. Ki kellett dobni, mert a nyáréjeli panelmeleg megbarnította.

Egy teljesítménytúrán találkoztak. A lány először indult. A második sáros emelkedő után vissza akart fordulni, és hazamenni. Végül tovább vonszolta magát. Valami megrántotta az ösvényt a lába alatt, ő pedig belesett a távolságba. Ötven kilométer, tíz és fél óra, négy új vérvizhólyag. A fiút egyszer látta indulás előtt, majd egyszerre értek be a célba. Később derült ki, hogy míg a lány ötven kilométert, a fiú hetvenötöt ment.

A lány nem hitte volna előtte, de jól érezte magát. Rájött, hogy a vízhólyag reciproka a büszkeség. Ahogy múltak a hólyagok, úgy áradt szét benne a megelégedés. A második alkalommal is látta a fiút, de az előző forgatókönyv ismétlődött. Reggel a start előtt, majd a célban látták egymást. Összenéztek párszor, talán még egy mosolyt is váltottak, de aztán a fiú alakja belemosódott a párás erdőbe. Szűk tizenkét órával és ötven kilométerrel később a fiú ott ült a célban. A kopottpiros padra mellé állítva két ice-teás doboz. A lány meglátta, mellé ült. Egymásra néztek, és a fiú csak ennyit mondott... Egészségedre. A következő pár hetük olyan volt, mint egy banalitásírt romantikus regény. Két hónap után költöztek össze.

Másfél év telt el. Túl esküvőn, megjött menstruáció miatt titkon átsírt éjszakákon.

A kéktúra adekvát, de jó ötletnek tűnt. Már négy szakaszon, és százhusz körüli kilométeren túl voltak, mikor Nagyvázsónynál a lány a hasához kapott. Veszélyeztetett. Hat hónapra rá a férfi, nem találva

jobbat, a táskába dobálta a váltásruhát, hálóinget, papucsot, vécépapírt, mobiltöltőt. Rohantak a kórházba. Egészséges kisfiú.

A táska sokáig a szekrénybe került. Hallott néha örömeket. De többször próbált inkább összébb húzódni a pozdorja sötétjével. A gyerekka-cajt viszont szerette. Finoman belepte a por, cipzárja ellustult. Egyszer került elő, mikor egy rövid túrára a férfi elvihette. Egy barátjával mentek, de az egész napot befelhőzte az indulás előtti veszekedés. Pedig a nő ötlete volt, hogy a férfi egy kicsit kiszabadulhasson. Hátha bakancsban könnyebb a helyes útra lépni, mint tükörfekete elegánsban.

Az indulat hullámai tépkedték a szekrényajtót. Leépítés, nem érted? Nem tehetek róla, most volt az értékelés, azt mondták, meg vannak elégedve! A férfi dühösen kikapta a szekrényből a táskát. Beledobált pár cuccot. Kabátot, pulcsit, három könyvet. Benézett a békésen szuszogó gyerekekre. Míg a szüleihez ért, könnyei eláztatták a mellkasát és a táska pántját.

Egy hétig sem bírta. Vissza kell menned a gyerekhez! Egy gyereket nem lehet otthagyni! – hallgatta. Harmincévesen, tíz év különlet után, már nehéz úgy szeletelni a kenyeret, ahogy a szülők elvárják. A harmadik nap már üvöltöttek egymással. Gyúrta a ruháit a táskába megint. A kupac tetejére a három könyvet. Hová mész? Nincs hova menned. Hová mész? – kiabált utána az anyja. Rángatta a táskát a nem-tudta-hova.

A legjobb barátjához nem mehetett. Hét éve volt házas, két gyerek már legyártva, megvolt a kombi is, de a feleségével úgy éltek, mintha a lakásuk egy szál kifeszített kötél volna. Belépsz az ajtón, és egyből neki kell állnod egyensúlyozni. Ha szembetalálkoztak, egyiküknek le kellett másznia a kötélen, hogy a másik átlépjén fölötte. Általában a barátja mászott.

A régi kollégája jutott még eszébe, akire lehetett számítani. Megosztottak néha pár gondolatot és sört. Sajnálom – szabadkozott, de pár hete elesett a nagymamám, és amíg a combnyaktöréséből lábadozik, addig foglalt a kissozoba, amit amúgy szívesen megosztottam volna veled. Hónapok, lehet, hogy fél év, vagy még több. Senki sem segített, a kórházban azt mondták, szívesen kiállítják a halotti bizonyítványt, elég lesz majd csak a végdátumot utólag beírni. Lehetőleg ugyanolyan színű tollal.

Pár hívást még eleresztett, de egyre reményvesztettebben. A válaszok éles ollóként szabdalták a szociális hálóját.

Kora nyári estén töltötte az első éjszakáját az utcán, egy padon. Hús fok körül volt. Vett pár üveg sört. Hagyott némi pénzt a kártyáján, de a többit elutalta a nőnek. Úgy aludt, hogy a táskát a hátára szíjazta, majd ráfeküdt. Ezt a későbbiekben is így csinálta, így a táskát a legnehezebb időkben sem tudták elvenni tőle, és ő sem hagyta el. A pántok kötötték a fiához.

Kihaló szakma volt az övé. Hiába tanulta éveken át az egyetemen, lassan mindent automatizálnak. A telefonjáról küldözgette az önéletrajzokat, igyekezett szétnézni az apróhirdetésekből, de pár hét után mindkettőt elhagyta.

Volt ideje gondolkodni. Hallgatni, ahogy az óra elkattogja a másodperceket. Olvasott, bár aggódott, mi lesz, mert ebben a tempóban nem fog sokáig tartani ez a három könyv. Esténként vett még pár sört, megmosdott egy csapnál a parkban, majd visszament a padhoz. A második hét elején verték meg először. Összehugyozta magát. A táskáját nem tudták letépni a hátáról, azt úgy védte, mint az utolsó lehetőséget a visszaútra. Elvitték az óráját és a pénztárcáját. Tehetetlenül folytatta a taknyát és a vérét az ölébe. Az egyik visszajött, a fiú önkéntelenül húzta össze magát, félve az újabb rúgástól. A férfi megállt előtte, és a gyereke képét, amit a tárcájából kivett, az ölébe ejtette.

Nehezen szokta a koldulást, de valahogy pénzt kellett szereznie. Attól félt, hogy megismerik a környéken, ezért átment a város másik végébe. Lógott a négyhaton. Nem sokkal nézett ki jobban az utazóközönség, mint ő. Hiába a másik kerület, itt találkozott a középiskolai szerelmével. Igyekeztek olyan arcot vágni, mintha nem ismernék meg egymást, és a voltszerelem, összébb húzva magán a kabátját, gyors léptekkel elsietett. A fiú gondolkodott, hová mehetne. Nem olyan nagy ez a város, hogy ne jöhessen szembe egy múltfoszlány. A koldulás paradoxona, hogy forgalmas helyre kell menned, de közben nem akarsz, hogy bárki így lásson. Legalábbis eleinte.

A nyár eltelt. A mobilját már átváltotta feltöltésre, majd abba sem tudott már kártyát venni. Süketnéma lett a külvilág felé, az állomástól elszakadt úrben lebegő tehetetlenség. Csak addig tart ki, amíg van oxigén a hátára csatolt tartályban. Heti kétszer felment a szüleihez enni, és alaposan lefürdeni. A kádban direkt otthagya körben a koszoscsikot, tudta, hogy az anyja majd lemossa, és ezen is összevesznek

az apjával. Kicsinyes bosszú. Kéthetente meglátogatta a gyereket. Nagyjából négy havi megélhetést utalt el a feleségének, mikor elköltözött. Addig engedte fel a gyerekhez, amíg ez kitartott. Még nem mentem vissza dolgozni, mondta. Miből éljünk? Azt akarod, hogy éhen haljon a gyereked? A férfi felvette a cipőjét, és behúzta az ajtót maga mögött, egy utolsót pillantva a felé totyogó gyerekekre. Különben is, hol élsz, az utcán? – hallotta még a lépcsőházban.

A hűvösödő időben behúzódott a belvárosba. Ösztönösen menedéket keresett, és közösséget. A Blaha környékén. Nevetett magában, hiszen régóta utálta ezt a teret. Régen, amikor keresztül kellett mennie az aluljárón, ösztönösen meggyorsította a lépteit, hogy mielőbb a felszínre érjen. Most csak a táskájába tudott kapaszkodni. Zavarta a szag, ő még mindig kényesen tisztán tartotta magát. Nézte a többieket, a dobozgitáros koszos cigányt papucsban, a delírium különböző szintjein vergődő szerencsétleneket a tükrös paplanokból kitépett bélésben szuszogva. A koszos ruhák alatt megbújt az ugrásra kész agresszió. Csak állt, és próbált habituálódni. Pár perccel később kiabálás, majd verekedés támadt. Egy rikácsoló hangú, orr nélküli öregasszony veszett össze az egyik társával. Káromkodtak, kiabáltak. A fiú elképzelve, hogy egy szexi fürdőruhás lány körbemegy egy táblára kasírozott tizennyolcas karikával, hogy figyelmeztesse az érzékenyebb lelkűeket. A helyzetet végül egy, a lépcsőn lebotorkáló pillepalackjézus oldotta meg, újabb négy liter bort osztva szét. Igyatok ebből mindnyájan, mert ez az én vérem, a szövetségé, amelyet sokakért kiontanak a bűnök bocsánatára.

Túl sok túlélési technika nincs. Majdnem mindenki iszik. Sokaknak persze az utcára kerülés elsődleges oka is ez volt, de a többség itt kapott rá. Ez volt a legkönnyebben beszerezhető tompulat. A szagok nem lettek tőle elviselhetőbbek, de egy idő után már senkit nem érdekelt. Négyen-ötven összekapaszkodtak egy szervvé, elég volt nekik egy száj, és óránként, ha az egyikük kiment és lúgmérgezte a csenevész zöldfoltot az áruháza tövében. A fiú is kipróbálta, amikor megjöttek az első hidegek. Két liter saját márkás alföldi bort ivott meg. A mindennapokra – olvasta a reklámújságban. És tényleg. Röhögött. Ülve aludt a Blahán, néha felriadt, akkor irányíthatatlanul hányt. Az ölébe, a lábára, maga mellé a beton U elemre. A varjak boldogan kapkodták a jobb falatokat a hányásból, miközben arra gondoltak, hogy ez a test vagy egy hétig elegendő kaja lesz, ha ki tudják csipkedni a ruhából. Harmadnap tért

magához, és többet nem ivott. Egyszer szagolt bele a hígítóba, és néha a biofüvet is kipróbálta, de aztán rájött, hogy nem kell semmi. Undo-rodott a szennymagától.

- Mit olvasol, Kaporszakállú? - lépett mellé egy öreg. A fiú önkéntelenül végigsimított hosszúra nőtt szakállán. Az öreg tiszta volt, ápolat, rendezett ruhában. Tekintete éles, fürkésző. A fiú látta már sokszor a környéken, mindig könyv volt a kezében, és tudta, ő talán az egyetlen a környéken, aki nem tudatmódosít. Az első viharos hetek után ebben is hasonlítottak a fiúval, és kicsit talán várta is, hogy röppályájuk keresztezze egymást.

- Vonnegutot - válaszolt. - A *Macskabölcset*, hetedszer.

- Höhö, az jó. Majdnem mindent olvastam tőle, bár a könyvei fele inkább tűnik moralizálásnak, és mintha a hetvenöt százalékát csak azért írta volna, hogy cigit tudjon venni.

- Ez igaz. Én is olvastam tőle majd' mindent.

- Na gyere, lesz még időnk ezt átbeszélni.

- Hova? Hol?

- Az Örsön. A kiserdőben. Van ott egy kis társaság. Évek óta ott töltjük a teleket, összehordott viskókban, kályhával. Sajnálalak, mikor okádtál fent vagy két napig, de reméltem, hogy tanulsz belőle. Az nem a te utad. Túl felhőszerű a tekinteted, fiam.

- De nem is ismer.

- Ismerlek, fiam. Nem iszol. Olvasol. Vissza akarsz térni a rendes élethez. Talán neked sikerülni is fog. Gyere. Itt nem éred meg a tavaszt, vagy megfagysz, vagy halálra vernek.

- Köszönöm.

- Ne köszönd. Inkább add majd kölcsön a *Macskabölcset*, ha végeztél. Kapaskodsz abba a táskába, fiam, mint a kisiskolás. Na, induljunk!

Kiérték az Örsre, elfutottak az ellenőrök mellett, majd kísértáltak a kiserdőbe. Ez itt a Kaporszakállú, mondta az öreg. Beköltözik hozzám. Nem volt ellenvetés. Az öreg sátra azt hív, akit akar, ha betartják a szabályokat. Nincs pia, nincs lopás, nincs erőszak.

Eltelt a tél. Voltak nehezebb napok, de a vegyestüzelésű jó szolgálatot tett. Csak egy embert veszettek. Ő nem bírta tovább, összekoldult egy kétliteres bort, és egy félliteres vodkát, és még az Örsön magába eresztette. Tudta, hogy a táborba így nem mehet vissza, de a kiserdőig elvonszolta magát, leült egy fához, és hagyta, hogy a valóság rétegekre

szakadjon. Annyira összefagyott a talajjal, hogy a lélek alig tudott belőle kiszabadulni. Végül azért megoldotta.

Tavasztól őszig a Jászain és környékén laktak, néha a Margitszigeten. Volt egy kiszuperált telefonfülke a téren, amit az öreg berendezett raktárnak. Az adminisztráció elfeledkezett róla, így nem bontották el. A készüléket régen letépték, de ha jobban fülelt az ember, szerelmes üzenetek és veszekedések visszhangjait halhatta.

- Fiam, belváros, turisták. Több pénz, jó csajokat lehet nézni, és százötvenért olyan könyveket lehet kifogni ezekből a könyves kocskiból városzerte, hogy elájulsz. Az emberek nem tudják, hogy milyen értékeket dobnak ki. Mesélte egyszer egy eladó, hogy ellenérték nélkül szabadulnak meg az emberek a családi könyvtártól, amit a papa vagy a mama évtizedekig gyűjtött. Csak vigyék el, kell a hely a tévének.

- Igen, tudom. Még a régi életemben vittem a szelektívet az udvarba. Egyszerűen nem jöttek olyan sűrűn, hogy ha rendesen szelektálsz, akkor elég legyen a kuka. Bedobáltam a két zacskónyi üveget, közben persze jött a lelkifurka, hogy ezt mind én ittam meg, majd a papíroshoz léptem, felnyitottam a fedelét, és a nagy kétszáz literes kuka tele volt könyvvel. A szívem szakadt meg, de nem tudtam belenyúlni, csak olvastam a címeteket, amiket nem takart ki egy másik könyv.

- Most már kivennél párat, mi? - nevetett az öreg.

- Abban biztos lehetsz.

A második infarktust már nem élhette túl az öreg. A fiú utána tudta meg, hogy sok baja volt a szívével. Az öreg sosem mesélt róla. Csak annyit mondogatott, én tisztán fogok meghalni. Igaza lett. Megérkeztek a sokat látott mentősök, és meglepődtek, hogy sem az öreg, sem a fiú nem bűdös. Beszállították a kórházba. Megmosdatták azért, rárakták a tapadókorongokat, melyek majd kiszívják belőle az életet. Magára húzta a takarót, csak ritkás ősz haja, és a feje búbja látszott ki a lepedő alól. Engem ne kelljen letakarni - gondolta az öreg. Fertőtlenítő- és szappanszagot hagyott maga után, és a telefonfülkét a Jászain.

A fiú megsiratta. Most tudta meg, hogy ötvenhárom éves volt, többnek nézett ki, néha pedig kortalannak. Megörökölte a telefonfülkét, és az öreg kalyibáját.

TÚLOLDAL

N. A. főorvos emlékének.

Három acélszürke pózna nyújtózik az ég felé. Zászlórudak, zászló nélkül. Évekig kint volt a fekete zászló, amit barnára, majd világosszürkére fakított a nap. Most csak a fémrudak, és mellettük, mint egy húr, egy vékony acélsodrony.

Nem tudom, hová menjek először, a temetőbe vagy a kórházba. Végül a kórház mellett döntök, mert az esik közelebb a villamosmegállóhoz. Vajon mire számíthatok? Egy fénykép, körülötte virágok, talán néhány gyertya? De nincs az aulában semmi. Sem beljebb a folyosón. Az osztályra nem merek felmenni. Nem akarok más reakciókat látni, mint amit elvárok, és nem akarok mást mutatni, mint amit tőlem elvárnak. Hetekkel a halála után jöttem, az élet is kezd visszasorolni az autópályára a pihenőhelyről, letudván a cigiszünetet. A bejárattól balra egy hatalmas fekete márványtábla. Orvoshalottaink. Dátumok ezerkilencszáztól, nevek egymás alatt, három oszlopban. Legalul az övé. Ekkor realizálok, hogy mi olyan furcsa az egészben. Nincs kiírva, hogy Dr. Csak a nevek, mintha civilek lettek volna.

Szorogatom a kezemben a fehér rózsát. A szárát nem pucolta le rendesen a virágárus, ezért egy félbetört túske megszúrja a gyűrűsujjam. A kibuggyanó vércsepp elkenődik a zsirpapíron. Állok egy percig a hatalmas márványtábla előtt. Szinte rám dől a sok névtől. Meghajtom a fejem, és elindulok a kórházból a temető felé. A csikkes tejfölösvödörök szépen sorakoznak az ablaknyílásokban. Barna lében úszkálnak a nikotinhajók.

Nem voltam még a Fiumei úti sírkertben. Talán még leszek, bár a magamfajta az Új köztemetőbe való. A portás azt hiszi, túrára jöttem, már tolja felém a kis tájékoztató füzetet, fél szemmel a pasziánszát nézve. Mikor a segítségét kérem, hogy megtaláljam a sírt, morogva kérdezi újra a nevet, majd útbaigazít. Péntek reggel majdnem egyedül vagyok a temetőben. Mármint élő. Mindenfelé híres és kevésbé híres nemélők. Grófok, bárók, vitézek, nagyiparosok, Blaha Lujza.

Haladok tovább, nézem a sírköveket. Kínaiak. Fekete márvány, arany betűk, kiolvashatatlan nevek. Majdnem biztos vagyok benne, hogy a fél magyar lakosságra ezek vagy kínai ételnevek vannak rátetoválva.

A fák összekötik a mennyet a pokollal. Gyökereik lefutnak a sírok között, ágaik az égig érnek. Köztük vékony réteggént az életünk. Remélem, egyszer egy évben a túlvilágon is van fordított nap, mint az iskolában, és aki akarja, kipróbálhatja a másik szerepet. Azon a napon a mászóktól nagy lehet a forgalom a fákon.

Kis ösvényre kanyarodom, látszik, hogy ezt a sarkot csak a helyhiány miatt rakták rendbe, és kezdték használni urnás temetésekre. Orvospáciens. Aszimmetrikus viszony. Egy vakbél vagy sérv napi rutin. Vonatbaleset, az más. Ezzel a kétes dicsóséggel ismertettem meg magam. Súlya van az infúziós palackoknak és a mondatoknak. A hátmról készült fotók konferenciákon szerepeltek, noha én mást képzeltem gyerekkoromban, mikor a világhírről ábrándoztam. Odaérek a sír elé. Még ott van a halott virághalom, édeskés szagot áraszt, a szirmok szélét kikezdte a barnulás. A hálálkodó selyemszalagok rendezetten lógnak ki a koszorúk és csokrok tömbjéből.

Az élet szálai összegubancolódnak, mint a sínek a légifelvételeken. Aztán jön a halál, hogy rendet tegyen. A kerítés túloldalán közelről kattognak a vonatok. Szelük megrebegetti a fölém magasodó gesztenyést. A Keletiből idehallatszik a MÁV szignál.

UTAZÁS KARTHÁGÓBA

Lisztangyalt csinálok a parkban. Megvárom, míg elül a fehér por nagyja, átugrom, de a szélén így is maradt pár erősebb, és kijjebb, a távolsággal halványuló lányom. Kicsit távolabb leülök egy padra.

Harmincöt éve vagyok pék. Voltam, most már. Tizenöt évig egy arab pékségben, és húsz éve csináltam a sajátot. Ezzel keltem, ezzel feküdtem.

Még mielőtt megjötték a megvédett rezsizsámlák, már tudtam, hogy vége.

Azért persze ellenőriztem, utánaszámoltam, hogy bizonyosságot nyerjek.

Nyertem.

Szerettem volna a maradék alapanyagokat elsütni, de a tehetetlenség megbéklyózott. Éreztem, egy darabig nem leszek képes csinálni.

A lisztet felajánlottam iskolának, hajléktalan szállónak, éttermeknek. Nem kellett sehova. Kimentem a parkba, kiszórtam, majd elmossa az eső. Színpadias gesztus, persze. Mikor megláttam a pár négyzetméternyi fehér felületet, bevillant egy emlék. Belefeküdtem, elkezdtem a karjaimmal csapkodni.

A magokat hoztam még ki, gondoltam, eldobálom a madaraknak. El is kezdtem. Gyűlnek a pad köré. Verebeket szeretnék, ehelyett jellemzően galambok jönnek. Bassza meg Hrabal, meg a galambjai is! Bevágom közéjük az egészset, fejbetalálva két-három dögöt. Felállok, közéjük rúgok. Annyira pofátlanok, hogy bár kicsit felrebbenek, egyből vissza is szaladnak a magokhoz, és folytatják a zabálást, én pedig otthagynom őket.

Nem nagyon jártam nyaralni, úgy alakult, hogy nem lett családom, és ott volt a pékség. Jellemzően egyedül csináltam, nem tudtam otthagyni. Az ötlet hirtelen jött, és már ültem is a fapadoson, repültünk Tunézia felé. Idősecske párok és baráti társaságok, akik biztos tapsolnak majd, ha leszállunk. Fiatal szerelmesek, ahol a lány alig várja, hogy tevegeljen, és elveszenek az egzotikumban, a fiú pedig azt, hogy lemoshassa a lábáról a gusztustalan homokot, és végre dugjanak.

Voltak buszos szervezett utak, de én csak egyre fizettem be, Karthágóba. Megnéztük, és meghallgattuk, amit meg kellett, majd kaptunk egy óra szabadidőt a busz visszaindulásáig.

Elsétálok tőlük, amennyire tudok húsz perc alatt. Végigcsorog az izzadság a hátamon, és átáztatja az ingemet.

Kibontom a hátizsákot, kiveszem a maradék két kiló sót, körbenézek, hogy nem bámulja-e valaki, majd mintha vetnék, szétszórom a repedezett földön. Kicsit arrébb sétálok, leülök, és sírni kezdek. A könnyecseppek végigfutnak az arcomon, majd a lehullanak, a föld mohón beissza őket.

Megtörlöm az arcom az ingem ujjába, majd előveszem a telefonom. Megnyitom az órát, és kitörlöm a 3.10-es ébresztőt. Harmincöt éve mindennap ugyanekkor keltem.

Felkelek, és visszasétálok a turistabuszhoz.

Tudom, hogy a föld sóval behintése csak legenda.